

با اسمه تعالی

رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: آرایه های ادبی
تاریخ/امتحان: ۱۳۸۳/۰۳/۰۷	سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰-نمره ای)
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه	دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت خرداد ماه سال ۸۳

ردیف	راهنمای تصحیح
۱	۱) الف - رباعی (۰/۲۵) ب - مثنوی (۰/۲۵) ۲) الف - قافیه در مصراج اول . دوم و چهارم وجود دارد . (۰/۲۵) ب - هر بیت قافیه مستقل دارد . (۰/۲۵) ۳) ست (۰/۲۵) - (۰/۲۵) وجه شبه : می درخشید (۰/۲۵)
۲	مشبه: چهره‌ی مهر (۰/۲۵) مشبه به: خرم زر (۰/۲۵) ادات تشبيه: بسان (۰/۲۵) وجه شبه: می درخشید (۰/۲۵)
۳	الف - لعل لب (۰/۲۵) اضافی (۰/۲۵) ب) لب: مشبه (۰/۲۵) لعل: مشبه به (۰/۲۵)
۴	وجه شبه: قرار گرفتن اشیایی قرمز در میان توده‌ای تیره و سیاه رنگ (۰/۵)
۵	زلف بنفسه (۰/۲۵) استعاره‌ی مکنیه یا تشخیص (۰/۲۵)
۶	گلا: استعاره‌ی مکنیه یا تشخیص (۰/۲۵) تازه بهارا: استعاره‌ی مکنیه یا تشخیص (۰/۲۵) گل: استعاره‌ی مصراحه (۰/۲۵) بهار: استعاره‌ی مصراحه (۰/۲۵)
۷	قلب حقیقت (۰/۲۵) استعاره‌ی مکنیه یا تشخیص (۰/۲۵)
۸	درخت گل: مجاز (۰/۲۵) سرو: حقیقت (۰/۲۵) علاقه‌ی آن: شباهت (۰/۲۵)
۹	جهان (۰/۲۵) علاقه‌ی محلیه یا کلیه (۰/۲۵) قرینه: انجمان شد (۰/۲۵)
۱۰	الف) ریش در دست دیگری دارد (۰/۲۵) مفهوم آن: اختیارش دست دیگران است . (۰/۵) یا هر پاسخ درست دیگر . یا هر که دل پیش دلبری دارد: عاشق بودن . ب) گندم از گندم بروید جو ز جو (۰/۲۵) مفهوم آن: هر کاری کنیم عاقبت همان کار را می بینیم یا آغاز هر کاری با پایان آن مناسب است . (۰/۵) یا هر پاسخ درست دیگر .
۱۱	الف) روح ، فتوح (۰/۲۵) ، مطرف (۰/۲۵) ب) فرسود ، نگشود (۰/۲۵) ، متوازی (۰/۲۵)
۱۲	قسمت د (۰/۵)
۱۳	الف) مهر و مهر (۰/۲۵) (ناقض) حرکتی (۰/۲۵) ب) آرام و رام (۰/۲۵) (ناقض) افزایشی (۰/۲۵) ج) رود و رود (۰/۲۵) جناس تام (۰/۲۵)
۱۴	الف) ترصیع (۰/۲۵) زیرا کلمات با هم سجع متوازی دارند (۰/۲۵) ب) موازنہ (۰/۲۵) زیرا کلمات با هم سجع دارند (۰/۲۵)
۱۵	«بو» ایهام دارد . (۰/۵) معانی آن: رایحه (۰/۲۵) ، میل یا امید (۰/۲۵)
۱۶	الف) مرتب (۰/۲۵) ب) مشوش (۰/۲۵)
۱۷	الف) آوازهای سرخ: حس آمیزی (۰/۵) ب) شرم سرافرازی یا مراجع ز پا افتادن: تناقض (۰/۵) ج) دلیل ، دلالت: اشتقاد (۰/۵) د) کل شیء‌ها لک لک اوججه، تضمین (۰/۵)
۱۸	الف) اغراق (۰/۵) ب) تصدیر (۰/۵) ج) تلمیح (۰/۵) د) مراعات نظری (۰/۵) ه) تضاد (۰/۵) و) ایهام تناسب (۰/۵)
۱۹	شاعر علت ریزش باران را شرم ابر از چهره‌ی زیبای معشوق می داند ، در حالی که ریزش باران علتی طبیعی دارد . (۰/۵) یا هر پاسخ درست دیگر .
	نظر مصححین محترم در تصحیح اوراق امتحانی صائب است . با تشکر